

International Science Group

ISG-KONF.COM

**ADVANCING IN RESEARCH
AND EDUCATION**

XII

**SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE**

DECEMBER 07 – 10

La Rochelle, France

DOI 10.46299/ISG.2020.II.XII

ISBN 978-1-63684-357-5

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ТА ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ» В УМОВАХ ВИРОБНИЦТВА

Міщенко Олена Володимирівна

кандидат технічних наук, старший викладач

Хмельницький національний університет

кафедра технологічної та професійної

освіти і декоративного мистецтва

Сучасні економічні процеси нашої країни обумовлюють розвиток в народному господарстві нових форм організації виробництва, скорочення циклу його технічного оновлення, широке впровадження інформаційних технологій, комп'ютерної техніки, складного електронного та автоматичного обладнання, які мають забезпечити конкурентоспроможність вітчизняної продукції на світовому ринку.

Ринок праці висуває нові вимоги до змісту і процесу підготовки робітників. Сьогодні потрібен робітник «нового типу» – професійно і соціально мобільний, такий, що має глибокі професійні знання, володіє основами наукової організації праці і культури виробництва; здатний до технічної та соціальної творчості, до проектування власної діяльності у різних соціокультурних ситуаціях, здатний до самовдосконалення, готовий знаходити шляхи вирішення проблем незалежно від поодиноких обставин, до роботи при різних формах організації праці і виробництва в умовах конкуренції, спроможний виробляти особливу стратегію професійного мислення, поведінки і діяльності.

Підприємства швейної галузі України потребують постійного вливання молодих підготовлених кадрів, саме швачок, закрійників, кравців, операторів швейного устаткування тощо. Як відомо, успішність і якість підготовки майбутніх фахівців галузі безпосередньо залежить від працівників освітньої сфери, від професійної компетентності викладача. Професійна освіта, як одна з ланок державної системи освіти, здійснює підготовку висококваліфікованих фахівців з урахуванням перспектив розвитку освіти і вдосконалення виробництва [1].

Як відомо, практична підготовка є обов'язковим компонентом освітньо-професійної підготовки, що має на меті інтегрування теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів в єдиному процесі. Саме під час практичних занять студенти набувають необхідні уміння і навички для ефективного їх застосування на практиці, які і забезпечують конкурентоздатність випускників вузів на ринку праці.

Як відомо, ефективність проведення практичного заняття визначається: наявністю необхідного обладнання, дотриманням усіх етапів підготовки та проведення заняття, високим рівнем засвоєння теоретичного матеріалу, результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок та

рівнем сформованості практичної компетентності науково-педагогічних працівників навчального закладу.

На сьогодні висуваються нові вимоги до проведення навчальних занять в цілому. Одна з вимог – залучання професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу ОП.

Крім того, на сьогодні на жаль, навчальні заклади не в змозі забезпечити обладнанням всі види практичних робіт. Це обумовлено значною вартістю обладнання та неефективністю його застосування у навчальному закладі. Тому, в сучасних умовах великим попитом користується проведення практичних робіт в умовах виробництва.

Успішне здійснення підготовки бакалаврів професійної освіти швейного профілю високої кваліфікації вирішальною мірою залежить від якості процесу навчання професійно спрямованих дисциплін.

Дослідженню процесу розвитку практичних занять у студентів вищих навчальних закладів присвячені наукові доробки авторів Ю. Романенко, М. Рябчиков, В. Андрущенко, Т. Васенок, В. Білик, С. Грабовської, В. Олексенко, В. Ортинського, С. Негоди, Е. Цупикової, О. Янченко, А. Дяченко та інших.

Водночас, проблема розвитку сучасних форм практичних занять в умовах виробництва щодо вивчення дисципліни «Технології виготовлення та оздоблення одягу» у бакалаврів професійної освіти спеціалізації технологія виробів легкої промисловості не стала предметом окремих наукових досліджень.

Як відомо, освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [2].

У відповідності до новітніх вимог освітніх стандартів, основною рисою сучасного навчання є його практична орієнтація. Випускники вищих навчальних закладів мають бути кваліфікованими фахівцями, які володіють глибокими професійними знаннями та сучасними технологіями виробництва у своїй галузі. Це вимагає від вищих навчальних закладів, удосконалення навчально-виробничого процесу, формування у студентів освоєння нових форм, методів і прийомів професійної діяльності [3].

Практичне заняття (лат. – діяльний) – форма навчального заняття, під час якої науково-педагогічний працівник організовує для студентів аналіз окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує навички і вміння їх практичного застосування через індивідуальне виконання відповідно сформульованих завдань. Головне їх завдання – закріплення, переведення у довготривалу пам'ять теоретичних знань, формування навичок і вмінь з тієї чи тієї навчальної дисципліни, оволодіння апаратом наукових досліджень. Цю форму занять проводять у лабораторіях або аудиторіях, обладнаних необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою [4].

Як відомо, компетентність, за національним освітнім глосарієм вищої освіти, визначено як «динамічну комбінацію знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти» [5].

Практична робота у виробничих умовах – це організаційна форма навчання, яка сприяє розвитку спостережливості, формуванню умінь виділяти конкретні об'єкти з представленої множини. Методами навчання під час практичної роботи є: спостереження, розповідь та пояснення фахівця, розгляд та аналіз устаткування та об'єктів праці, процесу виконання технологічних операцій, фіксація результатів спостереження та виконання [6].

На сьогодні практичні роботи студентів напряму підготовки «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості» в умовах підприємства і ПТНЗ є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах, що проводяться на сучасних підприємствах і організаціях освіти. Під час таких практичних занять студенти вирішують конкретні виробничі ситуації та моделюють виробничий процес. Проведення практичної роботи в такому форматі активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів, сприяє формуванню навичок і умінь, поглибленню знань з дисципліни. Така підготовка в подальшому дозволить молодому фахівцю швидко адаптуватись до умов виробництва та працювати з максимальною віддачею.

Практичні заняття проводяться на підприємствах і ПТНЗ на основі укладених договорів. Договори укладаються в усній та письмовій формах. У договорі чітко зазначаються (обговорюються) обов'язки бази практики та навчального закладу, відповідальність сторін за невиконання договору.

База практики зобов'язується приймати студентів у відповідності до календарного плану; призначати для проведення занять кваліфікованого фахівця; створювати необхідні умови проведення занять; проводити попередній інструктаж з техніки безпеки, що до поведінки на підприємстві, під час проведення заняття та виконання технологічних операцій.

Навчальний заклад зобов'язується: призначати для проведення занять кваліфікованого викладача; забезпечити дотримання студентами техніки безпеки, трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку на виробництві; попередньо надати та узгодити план і зміст заняття.

Програмні результати навчання ОП «уміння виготовляти швейні вироби та оздоблювати їх різними художніми техніками з метою створення оригінальних дизайнерських виробів, авторських колекцій одягу та нових трендів» забезпечує дисципліна «Технології виготовлення та оздоблення одягу». Програма освоєння дисципліни містить: лекційний курс, практичні роботи та самостійну роботу студентів. До програми лекційних занять курсу входять розділи: Основи технології швейних виробів; Технологія виготовлення швейних виробів; Технологія оздоблення швейних виробів.

Однією з тем розділу «Технологія оздоблення швейних виробів» є лекція «Види оздоблення швейних виробів», де розглядаються питання: Історія

виникнення оздоблення одягу. Класифікація оздоблень одягу за різними ознаками. Методи оздоблень одягу за різними ознаками. Види та способи оздоблення одягу.

Під час лекції розглядаються загальні теоретичні основи видів та принципів виконання оздоблення швейних виробів. Більш детально певні види оздоблення розглядаються під час проведення практичних робіт.

На вибір оздоблення швейного виробу впливають досить різні чинники. Одним з них є вид виробництва. На сьогодні при виготовленні одягу в умовах масового виробництва одним з пріоритетних та розповсюджених видів оздоблення швейних виробів є друк. Тому однією з тем практичних занять в умовах виробництва обрано «Оздоблення швейного виробу способом трафаретного друку». Заняття проводиться на базі приватного підприємства м. Хмельницького, що спеціалізується на виготовленні спортивного одягу. Вагомою частиною асортименту одягу, що випускає підприємство є футболки. Конструкція даного виду одягу є сталою, різноманіття асортименту досягається завдяки змінам структури, кольорової гама матеріалів та виду оздоблення переду або спинки виробу. На підприємстві в якості оздоблення виробів обрано трафаретний друк.

Метою роботи є практичне:

- вивчення студентами сучасної техніки і технології виробництва, прийомів і методів праці при виконанні технологічного процесу нанесення рисунку на деталь швейного виробу способом друку;
- набуття практичної навички нанесення рисунку на деталь швейного виробу способом друку.

Невід'ємною частиною даної форми проведення практичних робіт є попередня підготовка студента у вигляді підготовки звіту для подальших записів та опрацювання теоретичної частини матеріалу методичних вказівок.

У теоретичній частині практичної роботи детально описано види і зміст робіт для трафаретного друку, переваги та недоліки метода. Теоретичний матеріал містить такі складові: техніка безпеки під час виконання робіт; характеристика ділянки підприємства для проведення трафаретного друку; характеристика обладнання та приладдя для проведення друку; підготовка обладнання та приладдя для проведення друку; підготовка фарби для проведення друку; підготовка трафарету для проведення друку; технологічна послідовність виконання операцій; технічні умови виконання друку; перевірка якості друку.

Практична робота проводиться у спеціальному приміщенні, де студенти спостерігають за ходом робіт та їх змістом.

Заняття розпочинається з інструктажу з техніки безпеки під час перебування на ділянці виробництва. Наступним етапом роботи є інструктаж зі змісту та послідовності роботи, в процесі якого студенти ознайомлюються з: будовою, підготовкою до роботи та процесом роботи на станку карусельного типу, що застосовується для трафаретного друку; попередньою обробкою столів на який «одягають» виріб; різновидами форм для друку; різновидами фарб; процесом підготовки фарб для друку; процесом нанесення фарби на деталі виробу; сушінням виробу; зніманням виробу.

Результати засвоєння теоретичного матеріалу та інструктажу перевіряються усним опитуванням. Не зрозумілі для студентів питання пояснюються повторно.

Далі кожен студент самостійно, під керівництвом фахівця виконує операції: обробка робочого стола клеєм; «одягання» виробу на робочій стіл; накладання форми для друку на деталі виробу; накладання фарби на форму для друку; нанесення фарби на деталі виробу; знімання форми для друку з деталей виробу; сушіння виробу; знімання готового виробу з робочого столу.

Заключним етапом практичної роботи є обробка матеріалів та підведення підсумків, який розпочинається відразу після завершення роботи. Викладач ставить запитання студентам з метою відтворення головних моментів практичної роботи. Для більш глибокого закріплення результатів діяльності студенти дооформлюють звіт з практичної роботи, де описують види та послідовність виконаних робіт.

Оцінювання діяльності студентів під час практичної роботи проводиться у відповідності до активності студента на підприємстві та оформлення звіту.

Для закріплення матеріалу проводиться підсумкова конференція, на якій студенти діляться враженнями щодо етапів процесу, видів та роботи устаткування при використанні методу трафаретного друку.

У процесі виконання практичної роботи студенти не лише суттєво доповнюють і розширюють знання про виконання одного з видів оздоблення одягу, а й пізнають структуру різних підприємств швейної промисловості, активізують свою пізнавальну діяльність у видах та асортименті одягу, що має попит для певного регіону.

Дана форма проведення практичної роботи дозволяє: закріпити, поглибити та систематизувати теоретичні знання студентів, одержані під час вивчення теоретичного курсу; розширити технічний світогляд студентів та удосконалити їх практичну підготовку; ознайомити студентів з виробничими і технологічними процесами, пов'язаними з оздобленням одягу; удосконалити і закріпити професійні уміння і навички роботи, щодо оздоблення одягу; формувати уміння і навички студентів із оздобленням одягу способом трафаретного друку; накопичувати практичний досвід щодо структури швейних підприємств; формувати у студентів творчі нахили й професійно-педагогічні якості.

Отже, запропонована форма проведення практичних робіт з дисципліни «Технології виготовлення та оздоблення одягу» у бакалаврів спеціальності «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості» в умовах підприємства сприяє поглибленню існуючих знань, їх розширенню та деталізації, що у сукупності сприяє підвищенню рівня засвоєння навчального матеріалу, оволодіння практичними навичками роботи оздоблення деталей швейних виробів.

Список літератури

1. Формування професійної компетентності майбутніх викладачів спеціальних дисциплін ПТНЗ швейного профілю / Т. Васенок // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира

Винниченка] . Серія : Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – 2015. – Вип. 7(1). – С. 64-68.

2. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 1556-VII.

3. Зміст практичної підготовки молодших бакалаврів технічних спеціальностей в умовах навчально-науково-виробничих комплексів / С. П. Бажан // Імідж сучасного педагога. - 2015. - № 1. - С. 33-37.

4. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Л. Ортинський – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

5. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт. – уклад. : В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставіцький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова ; за ред. В.Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100с.

6. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / Семен Устимович Гончаренко – К.: Либідь, 1997. – 376 с.